

Wycieczka rowerowa do latarni morskiej Stilo

Trasa: Łeba - Nowęcín - Przybrzeże - Sarbsk - Ulinia - Sasino - Osetnik -
Latarnia morska Stilo
(ok. 20,5 km)

Wycieczkę rozpoczynamy na ul. Kościuszki, obok budynku Urzędu Miasta. Ul. Łąkową jedziemy w kierunku wsch., początkowo wśród zabudowań, a następnie polną drogą, wśród łąk. W okolicy jezior Łebsko i Sarbsko zachowały się łąki o charakterze ziołoroślowym i zdegradowane, ubogie łąki trzęślicowe. Na odcinku do lasu widoczne są starania o uregulowanie stosunków wodnych i poprawę rolniczej wartości okolicznych łąk. Po przejechaniu 1,3 km docieramy do skraju lasu, oddzielającego łąki od jez. Sarbsko.

Sarbsko - jezioro przymorskie (zalewowe), znajduje się na wys. 0,3 m; pow. 651,7 ha; długość 6,6 km; szer. 1,2 km; głęb. 3,2 m (występuje tu zjawisko kryptodepresji). Linia brzegowa jest słabo rozwinięta: brzeg pdn. niski, płn.-wysoki (wydmy do 22 m), zalesiony. Przez Sarbsko przepływają wody Kanału Chełst, wpadające do rz. Łeby w kanale portowym m. Łeby.

Skracamy w prawo i jadąc dość szeroką polną drogą, mijamy z lewej strony las mieszany, na bagiennym podłożu, typowy dla pdn. brzegów polskich jezior zalewowych. Obok sosny zwyczajnej spotyka się tu brzozę, olchę szarą, wierzbę szarą i kruszynę pospolitą. W runie występują: paproć, malina, bażyna, wrzosiec bagienny. Zwracają uwagę dorodne dęby, rosnące przy drodze.

Dojeżdżając do wsi Nowęcín (2,0 km), z prawej strony mijamy ośrodki campingowe, za którymi skręcamy w prawo, aby dotrzeć do dworu, widocznego z lewej strony, na przedłużeniu asfaltowej szosy, prowadzącej z Łeby.

Wieś Nowęcín od pocz. XIV w. stanowiła własność rodu Wejherów. W 1497 r., po ogromnej powodzi, która uszkodziła dwór Wejherów w Łebie, z materiału uzyskanego po rozbiórce, na pdn.-zach. brzegu jez. Sarbsko Mikołaj Wejher wznosił nowy zameczek obronny w stylu gotyckim. Zamek był dwukrotnie przebudowywany. W XVI w. Ernest Wejher, wybitny dowódca obrony polskiego wybrzeża za Stefana Batorego, do gotyckiej części gmachu z kaplicą Jerozolimską, dobudował partię renesansową. W pocz. XX w. zamek rozbudowano o nowe skrzydło i wieżę. Obok dworu stoi kaplica grobowa z ok. poł. XIX w. W parku rosną dwa stare buki. Zachowały się ślady umocnień obronnych w postaci wałów i fosy, wykopanej w XV lub XVI w. Obecnie w zamczku znajduje się ośrodek wczasowy i restauracja. Z wieży zamczku, niekiedy udostępnianej turystom, rozciąga się wspaniały widok na jezioro i Mierzę Sarbską. W zabudowaniach dawnego majątku, do niedawna PGR-u, znajdują się stajnie ośrodka jeździeckiego, oferującego naukę jazdy i przejażdżki konne.

Z dziedzińca dworu kierujemy się na płn., gdzie w odległości 70 m, na krańcu parku docieramy do niewielkiej plaży.

Aby kontynuować wycieczkę, wracamy do szosy asfaltowej, łączącej Nowęcín z Łebą i skręcamy w lewo. Po przejechaniu 200 m ponownie skręcamy w lewo i dalej jedziemy drogą lokalną wzdłuż kanału. Po 1,5 km mostek na kanale, po 2,0 km zagajnik, następnie las mieszany o dość zróżnicowanym ukształtowaniu terenu, po 4,0 km zabudowania kolonii Przybrzeże. Znajduje się tu baza amatorów windsurfingu. Kontynuujemy jazdę przez las, następnie na pdn.-wsch. przez łąki do wsi Sarbsk. Po drodze zauważamy fragmenty wielkiego rozbitego głazu narzutowego.

Wieś Sarbsk (8,0 km) liczy ok. 600 lat. Pierwsze wzmianki pochodzą z ok. 1400 r. Plan wsi ulicowy. Mijamy zabudowania po b. PGR-ze, b. dwór, trzyklepiskową, ryglową, wypełnioną gliną stodołę z

poł.XIX w. We wsi spotykamy też resztki tradycyjnego budownictwa ryglowego, wypełnionego gliną, np dom nr 15.

W Sarbsku wyjeżdżamy na szosę asfaltową, biegnącą od szosy Lebork-Łeba i skręcamy w lewo, w kier. wsi Ulinia. Początkowo jedziemy wśród pól (200 m), a następnie lasem z polanami, porośniętymi żarnowcem i wrzosami. Niekiedy z lewej strony szosy, biegnącej zboczami wzgórz, odsłania się wspaniały widok na leżące w odległości 3,5 km wydmy i morze.

Dojeżdżając do wsi Ulinia (10,5 km), zwracamy uwagę na dużą grupę okazałych buków. Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1437 r. Wieś zbudowana na planie wielodroźnicy. W odległości 100 m na prawo od szosy znajdują się zabudowania b. PGR, a przede wszystkim dobrze utrzymany pałac, w którym obecnie mieści się Ośrodek Kolonijno-Wczasowy z polem namiotowym Petrochemii Płock S.A. (patrz okładka str, IV).

W otaczającym go parku piękny starodrzew: dęby, lipy, jodły, buki. We wsi znajduje się dom ryglowy, wypełniony gliną (nr 6).

Wracamy do szosy asfaltowej i kierujemy się na pdn. Droga wznosi się do wys. ok. 70 m n.p.m. Jedziemy wśród pól, na pewnym odcinku przez las, obserwując malownicze krajobrazy. Po 1,5 km skręcamy w lewo. Otaczają nas piękne, pełne jagód i grzybów, lasy sósnowo-świerkowe i mieszane. Szosa nieco wznosi się, zakręca w kier. pdn.-wsch., a następnie opada w kier. ptn. Dojeżdżamy do zabudowań wsi Sasino (15,5 km). Pierwsza wzmianka o niej pochodzi z 1437 r. Zbudowana na planie wielodroźnicy, jest rozległa, z koloniami i tzw. wybudowaniami. Zachowało się kilka starych budynków ryglowych, wypełnionych gliną lub cegłą. Dom nr 17 ma klasycyzujące drzwi wejściowe.

Zjeżdżamy z drogi, prowadzącej w prawo do wsi Ciekocino i jedziemy przez wieś w kier. ptn. drogą pokrytą brukiem (ok. 600 m), aby dojechać do asfaltowej drogi w kierunku wsi Osetnik. Dalej jadąc w kier. ptn., mijamy Rezerwat przyrody „Choczewskie Cisy„ o pow. 9,19 ha. Obejmuje on mały fragment lasu świeżego z bukiem i olchą. W podszyciu występuje kruszyna, leszczyna, jarzębina i trzmielina europejska, a w runie - szczawik zajęczy, bluszcz pospolity, łuskownik różowy, widłak jałowcowaty, wawrzynek wilczelyko, bagno zwyczajne. Wśród drzew zwracają uwagę cisy, przeważnie odroślowe i nalot cisów. Okazałe cisy, rosnące w rezerwacie, wycięte zostały w czasie II wojny światowej i pozostały tylko pnie. Interesującym zjawiskiem w rezerwacie jest odnawianie się cisa, czego nie da się obserwować w największym skupieniu cisów w Borach Tucholskich.

Po opuszczeniu lasu przejeżdżamy przez most na kanale, 150 m dalej ponownie mijamy most na Kanale Chełst, znajdując się we wsi Osetnik (19,7 km). Nazwa miejscowości na tablicy - Stilo. Skręcamy w lewo, a 100 m dalej w prawo i jedziemy ok. 800 m leśną drogą w kier. ptn.-zach. Docieramy do Latarni morskiej Stilo (20,5 km), położonej na najwyższej wydmy w okolicy - 45 m n.p.m., ok. 1 km od linii brzegowej.

Na miejscu dzisiejszej latarni morskiej Stilo dawniej znajdowała się drewniana stawa. Miała kształt smukłej, ciętej ośmiokątnej piramidy o wys. 22,5 m, pomalowanej w biało-czerwone pasy. Wieża latarni zbudowana została w latach 1904-1906. W przekroju poziomym wieża jest szesnastokątna, jej największa szerokość w podstawie wynosi 7,3 m i zmniejsza się stopniowo ku górze. Całkowita wysokość 10-piętrowej wieży wynosi 33,4 m. Zasadniczą konstrukcję budowli stanowi 16 skręcanych ze sobą za pomocą śrub stalowych tubingów o wys.950 mm i szer. ścianek 20 mm. Styki dwóch elementów uszczelnione ołowiem. Od wewnątrz wieża jest wyłożona grubym korkiem. Płaszczyzna ogniskowa latarni morskiej Stilo znajduje się na wys.75 m, a światło jest widoczne w odległości 23 Mm. Po II wojnie światowej latarnię uruchomiono w 1946 r.

From:

<http://wiki.leba.eu/> - **Wiki Łeba**

Permanent link:

http://wiki.leba.eu/turystyka/stilo_rower

Last update: **2007/12/22 18:46**

